

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/4/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012201882
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012201882.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu V. O., bytom Z., zastúpeného advokátom JUDr. Ondrejom Krempaským, so sídlom Račianska 66, 831 02 Bratislava, proti žalovanému Ministerstvu financií SR, so sídlom Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/019426/2012-23-11 zo dňa 20.08.2012, konajúc o odvolaniach žalovaného aj žalobcu (v časti o náhrade trov konania) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/242/2012-32 zo dňa 3. októbra 2013, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/242/2012-32 zo dňa 3. októbra 2013 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. MF/019426/2012-23-11 zo dňa 20.08.2012, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR č. 5370/2012-SZ zo dňa 04.07.2012 a vec vrátil na ďalšie konanie. Útvar sociálneho zabezpečenia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky svojim rozhodnutím rozhodol, že podľa § 105 ods. 7 v spojení s § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 sa žalobcovi od 01.07.2012 výsluhový dôchodok znižuje na sumu 890,48 € mesačne.

Podľa právneho názoru krajského súdu, prvé rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR č. 2370/2012-SZ zo dňa 05.06.2012 o valorizácii výsluhového dôchodku bolo vydané v súlade s vtedy platným právnym stavom, je zákonné a právoplatné. Bol teda nezákonný postup žalovaného, že následne (po účinnosti novely č. 185/2012 Z. z.) vydal dňa 04.07.2012 rozhodnutie, ktorým valorizáciu žalobcovi za to isté obdobie odňal, pričom vychádzal zo znenia zákona po 30.06.2012. Argumenty žalovaného, že zmena nastala ex lege a rozhodnutie malo iba deklaratórny charakter neobstoja, pretože toto rozhodnutie má

podľa názoru súdu v časti zvýšenia (prípadne zníženia) výsluhového dôchodku konštitutívny charakter. Taktiež nemohla obstáť námietka žalovaného, že takéto prípady rieši § 105 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z. z.. Podľa názoru súdu toto ustanovenie nie je možné aplikovať na tento prípad, pretože tu nejde o výpočet dávky výsluhového dôchodku, ale o valorizáciu (zvýšenie). Zvýšenie výsluhového dôchodku bolo v čase rozhodovania prvostupňového orgánu dňa 05.06.2012 v súlade s vtedy platným právnym stavom. Pretože zákon č. 185/2012 Z. z. nemal žiadne intertemporálne (prechodné) ustanovenia, je potrebné vychádzať zo všeobecnej zásady zákazu pravej retroaktivity právnych noriem. Krajský súd taktiež dal za pravdu aj ďalšej námietke žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku má plniť niekoľko funkcií. Predovšetkým má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia. Ďalšou funkciou odôvodnenia je kontrolná funkcia predovšetkým tých orgánov, ktoré budú rozhodnutia prípadne preskúmať, keď napokon riadne a presvedčivé odôvodnenie môže zamedziť i zbytočnému uplatňovaniu opravných prostriedkov.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi v konaní priznal právo na ich náhradu v sume 244,53 €. Advokát žalobcu vyčíslil trovy právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 4 a § 14 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov vo výške 489,06 €. Tarifnú odmenu vyčíslenú sumou 489,06 € krajský súd krátil o polovicu na sumu 244,53 €, pričom dôvod hodný osobitného zreteľa pre takýto postup videl v skutočnosti, že na súd bolo podaných viac ako 80 žalôb proti rozhodnutiam žalovaného v podstate na totožnom skutkovom i právnom základe, všetkých žalobcov právne zastupoval právny zástupca žalobcu, čo sa nepochybne premietlo do úspory času spojeného s touto právnou pomocou i do nákladov žalobcu na jej obstaranie.

Vo včas podanom odvolaní žalovaný navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobu zamietnuť pre nesprávne právne posúdenie veci. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že rozsudok súdu je nepresvedčivý, riadne neodôvodnený, pretože krajský súd iba skonštatoval, že rozhodnutie o zvýšení výsluhového dôchodku má konštitutívny charakter bez toho, aby tento právny názor bližšie odôvodnil. V dôvodoch abscentuje tiež konštatovanie, prečo na daný prípad nemožno aplikovať ustanovenie § 105 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z. z.. Ďalej uviedol, že v danej veci za rozhodujúcu právnu skutočnosť je potrebné považovať zmenu právnej úpravy - zákon č. 185/2012 Z. z., ktorým sa s účinnosťou odo dňa 30.06.2012 novelizovalo ustanovenie § 68 zákona č. 328/2002 Z. z., podľa ktorého je momentom, kedy nastávajú hmotnoprávne účinky vzniku nároku na zvýšenie výsluhového dôchodku 1. júl príslušného kalendárneho roka. Nemožno preto súhlasiť s tvrdením žalobcu, že „v roku 2011 nastali rozhodujúce skutočnosti, ktoré zakladali žalobcovi nárok na zvýšenie dôchodku“. Odkaz na predchádzajúci kalendárny rok (v danom prípade rok 2011) obsiahnutý v citovanom ustanovení sa totiž vzťahuje výlučne na mechanizmus výpočtu zvýšenia dávky. Vzhľadom na periodicitu vyplácania predmetných dávok a na skutočnosť, že opakujúce sa dávky výsluhového zabezpečenia sa vyplácajú na bežný kalendárny mesiac (§ 100 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z.) na jednej strane, a na určený výplatný termín (15. deň v kalendárnom mesiaci) a čas potrebný na vydanie a oznámenie rozhodnutia na strane druhej, útvar sociálneho zabezpečenia Finančného riaditeľstva SR vydal rozhodnutie o zvýšení dávky v predstihu s tým, že k zvýšeniu dôjde odo dňa 01.07.2012 (tak, ako to ustanovoval v tom čase platný a účinný zákon), čomu zodpovedal výrok tohto rozhodnutia. Medzi vydaním rozhodnutia o zvýšení dávky a dátumom 01.07.2012 (t. j. pred momentom, kedy mala nastať hmotnoprávna skutočnosť, s ktorou sa spája vznik subjektívneho práva na zvýšenie dávky) však došlo k zmene príslušnej právnej úpravy. Do zákona č. 328/2002 Z. z. bol s účinnosťou odo dňa 30.06.2012 vložený § 68 ods. 13, z ktorého v spojení s § 5 ods. 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 vyplynulo, že v roku 2012 sa dávky výsluhového zabezpečenia nezvyšujú. Je preto potrebné konštatovať, že príslušná hmotnoprávna skutočnosť rozhodná pre vznik nároku na zvýšenie dávky nenastala a vyvodiť, že žalobcovi nevzniklo právo na zvýšenie jeho výsluhového dôchodku. Napriek tomu existovalo rozhodnutie, ktoré deklarovalo právny stav, ktorý (vzhľadom na zmenu relevantnej právnej úpravy) nenastal. Takúto situáciu nemožno kvalifikovať inak, než že ide o stav contra legem, ktorý musí byť príslušnými právnymi prostriedkami napravený.

Proti rozsudku krajského súdu v časti týkajúcej sa trov konania podal aj žalobca v zákonnej lehote

odvolanie z dôvodu, že pri krátení trov konania súd nepostupoval v súlade s § 250k ods. 1 O.s.p.. Vo svojom odvolaní žalobca uviedol, že moderačné právo súd uplatňuje len vo výnimočných prípadoch, a vtedy, ak účastník konania z dôvodu jemu známych spôsobí neodôvodnenosť nákladov alebo vtedy, ak sú tú sociálne, zdravotné dôvody na strane účastníka konania, ktoré po zhodnotení všetkých súvisiacich skutočností odôvodňujú záver, že ide o dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody, pre ktoré súd pristúpil ku kráteniu trov konania, nie sú na strane žalobcu a je evidentné, že nezákonný stav zakladajúci podanie žaloby a vyvolanie súdneho sporu bol vyvolaný výlučne žalovaným. Rozsudkom v časti trov konania je žalobca nútený podieľať sa na trovách konania v rovnakej výške ako žalovaný, ktorý spor vyvolal. Za dôvody hodné osobitného zreteľa nie je možné považovať dôvody, ktoré uviedol súd. Preto navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok v časti trov konania zmenil.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Stotožnil sa s právnym názorom súdu, ktorý je založený na tom, že valorizácia a výsluhová dávka nie sú totožné právne inštitúty a preto ustanovenie § 105 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z. z. nie je možné v tomto prípade použiť. Priznanie dávky výsluhového zabezpečenia je stav, kedy po splnení zákonných podmienok sa účastníkovi v súlade so zákonom prizná konkrétna dávka výsluhového zabezpečenia. Predmetom konania je zvýšenie pôvodne priznanej dávky, pričom sa vychádza zo sumy, ktorá zodpovedá výške dávky k 30. júnu. Nemôže byť sporné, že o priznanej dávke bolo právoplatne rozhodnuté. Pretože bola priznaná v súlade so zákonom a jej výška po predchádzajúcich valorizáciách zodpovedá sume ku dňu 30. júnu, nie je možné začať konanie vo veci v zmysle § 105 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z. z. a dávku znížiť len z toho dôvodu, že došlo k účelovej zmene zákona. V ďalšej časti vyjadrenia podrobne rozoberá, prečo nie je možné súhlasiť so záverom žalovaného a má za to, že v danom prípade ide o zjavnú retroaktivitu, ktorá je neprípustná, keď neskorším zákonom, a to v čase, keď boli splnené hmotnoprávne podmienky pre valorizáciu dôchodku a bolo už právoplatne rozhodnuté o nároku žalobcu, boli spätne ustanovené iné hmotnoprávne podmienky, na základe ktorých sa mal valorizovať (nevalorizovať) výsluhový dôchodok. Svojím rozhodnutím tak žalovaný ako aj prvostupňový orgán zasiahol do práv žalobcu, konkrétne do zákonného práva na zvýšenie výsluhového dôchodku, ktoré mu bolo priznané právoplatným rozhodnutím ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 185/2012 Z. z. po splnení zákonných podmienok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 03.10.2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 10.12.2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250ja ods. 7 O. s. p., ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v

obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie. Na základe tohto zákonného ustanovenia najvyšší súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžso/35/2013 zo dňa 12.02.2014, ktorého text uvádza v tomto odôvodnení.

V zmysle § 68 ods. 1 zákona č. 382/2002 Z. z. sa výsluhové dôchodky priznané a vyplácané do dňa 30. júna príslušného kalendárneho roka zvyšujú odo dňa 01. júla príslušného kalendárneho roka.

Podľa § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom odo dňa 30.06.2012, dávky výsluhového zabezpečenia sa zvyšujú podľa odsekov 1 až 7 v tom kalendárnom roku, v ktorom sa funkčné platy príslušníkov Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, stupnica platových taríf príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, funkčné platy colníkov alebo hodnostné platy profesionálnych vojakov zvyšujú na základe zákona o štátnom rozpočte viac ako o 0 %. Ak sa funkčné platy, stupnica platových taríf alebo hodnostné platy v príslušnom kalendárnom roku zvyšujú len u niektorého zo subjektov podľa predchádzajúcej vety, dávky výsluhového zabezpečenia podľa odsekov 1 až 7 sa zvyšujú iba poberateľom, ktorí ukončili posledný služobný pomer v zbore, štátnom orgáne alebo v ozbrojených silách, v ktorom sa uvedené platové náležitosti zvyšujú, a pozostalým po nich.

Podľa § 5 ods. 1, 3 zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 (účinného odo dňa 01.01.2012), platové tarify sa v roku 2012 zvýšia o 0% od 01.01.2012. Funkčné platy príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, Národného bezpečnostného úradu a colníkov sa v roku 2012 zvýšia o 0% od 01.01.2012.

Podľa § 105 ods. 7 zákona č. 328/2002 Z. z. dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa zníži, ak sa zistí, že sa táto dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že rozhodnutím Finančného riaditeľstva SR, útvaru sociálneho zabezpečenia č. 2370/2012-SZ zo dňa 05.06.2012 (za účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. v znení do 29.06.2012) bol žalobcovi zvýšený výsluhový dôchodok podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. odo dňa 01.07.2012 na sumu 917,64 € mesačne. Následne z dôvodu prijatej novely č. 185/2012 Z. z. zákona č. 328/2002 Z. z., účinnnej odo dňa 30.06.2012, vydal rozhodnutie č. 5370/2012-SZ zo dňa 04.07.2012, ktorým podľa § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. (účinného odo dňa 30.06.2012) znížil žalobcovi výsluhový dôchodok odo dňa 01.07.2012 na sumu 890,48 € mesačne.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 5370/2012-SZ zo dňa 04.07.2012, ktorým podľa § 68 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. (účinného odo dňa 30.06.2012) znížil žalobcovi výsluhový dôchodok odo dňa 01.07.2012 na sumu 890,48 € mesačne.

Pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné posúdiť, či v súvislosti so zmenou podmienok valorizácie vykonanej zákonom č. 185/2012 Z. z. (účinným odo dňa 30.06.2012), bolo možné už priznané (zvýšené) dávky výsluhového zabezpečenia podľa § 68 ods. 1 zákona č. 382/2002 Z. z. (účinného odo dňa 29.06.2012), znížiť.

V danom prípade krajský súd a žalobca považujú zmenu žalobcovi priznanej valorizácie dávky výsluhového zabezpečenia za neprípustnú z dôvodu všeobecnej zásady zákazu pravej retroaktivity právnych noriem.

Ústavný súd Slovenskej republiky sa vo svojej rozhodovacej činnosti viackrát zaoberal časovou pôsobnosťou právnych noriem a aj v náleze PL. ÚS 16/09-51 zo dňa 27.10.2010 konštatoval, že: „náhle zmeny pravidiel súvisia s kategóriami retroaktivity, ochrany nadobudnutých opráv a legitímnym

očakávaním vychádzajúcim z tradície (pôvodne nemeckej) administratívistiky (porov. Tiež Hendrych, D.: Správni právo, obecná časť. 7. Vydání. Praha: C.H.Beck 2009, s. 813). Takéto legitímne očakávanie, účelom ktorého je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci, je potrebné metodicky odlišovať od konceptu legitímneho očakávania, ktorým Európsky súd pre ľudské práva definuje predmet ochrany, a teda aplikovateľnosť čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Podľa citovaného nálezu ústavného súdu tiež je „...nepochybne nadobudnutým právom nárok na konkrétnu dávku, ktorá bola splatná podľa predchádzajúceho predpisu. K zásahu do takeého nároku však nedošlo a taký zásah nebol ani namietaný. Technicky je nadobudnutým právom aj právo na príspevok vo výške nie nižšej, ako vo výške vypočítanej na základe pôvodného vzorca v tom zmysle, že ak by nebol zmenený zákon, tak by bol štát povinný plniť zodpovedajúcu povinnosť. V okolnostiach danej veci však nejde o nadobudnuté právo hodné momentálnej špeciálnej ústavnej ochrany, čo vyplýva hlavne s charakteru samotného príspevku a kontextu jeho modifikácie...“.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť rozdiel medzi nepravou a pravou retroaktivitou, ktorým sa zaoberá napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Szd 1/2010 zo dňa 29. septembra 2011: „K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Pri pravej retroaktivite zákonodarca v novom právnom predpise neuzná práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. O pravú retroaktivitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou (s dopadom do minulosti) upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať).

Pri nepravej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy“.

Okrem toho v právnom štáte platí princíp prezumpcie ústavnosti - len Ústavnému súdu Slovenskej republiky prislúcha vysloviť, či určitá norma alebo jej časť, či ustanovenie, je ale nie je v dôsledku obsiahnutej pravej - neprípustnej - retroaktivity - protiústavná a teda v právnom štáte neprípustná.

Podľa názoru odvolacieho súdu prijatá novela zákona č. 185/2012 Z. z. s účinnosťou odo dňa 30.06.2012 nevykazuje znaky pravej retroaktivity, v našom právnom poriadku neprípustnej, ale ide o retroaktivitu nepravú, ktorá je prípustná. Dotknutou novelou boli uznané právne skutočnosti, ktoré vznikli počas platnosti a účinnosti skoršieho zákona (výsluhový dôchodok žalobcovi naďalej patrí), no zároveň boli zmenené isté práva do budúcnosti.

Prvostupňový orgán mal za to, že dňa 01.07.2012 vznikne právo na vyplácanie výsluhového dôchodku

vo vyššej sume, a preto vydal dňa 05.06.2012 rozhodnutie o zvýšení výsluhovej dávky; toto jeho rozhodnutie bolo vydané v súlade s právnym predpisom, v tom čase platným a účinným, takže išlo o rozhodnutie zákonné. Avšak právna úprava sa následne ku dňu 30.06.2012 zmenila a naviazala zvýšenie výsluhového dôchodku na zvýšenie funkčných plátov. Podľa platnej právnej úpravy odo dňa 30.06.2012 teda žalobcovi nevzniklo právo na zvýšenie výsluhového zabezpečenia. Preto aj rozhodnutie o znížení výsluhového dôchodku zo dňa 04.07.2012 bolo vydané na základe platného a účinného právneho predpisu, preto je tiež zákonné, a nebolo vydané bez existencie právneho dôvodu, ako sa domnieva žalobca. Navyše žalovaný postupoval aj v súlade s ustanovením § 105 ods. 7 zákona č. 382/2002 Z. z., podľa ktorého dávka výsluhového zabezpečenia sa zníži, ak sa priznáva vo vyššej sume, ako patrí.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 220 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným prípadom poukazuje aj na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. 595/2014 zo dňa 15.10.2014; sp. zn. III. 596/2014 zo dňa 15.10.2014 a sp. zn. III. 597/2014 zo dňa 15.10.2014, ktorými odmietol sťažnosti sťažovateľov proti rozhodnutiam NS SR sp. zn. 4Sžso/28/2013, 4Sžso/29/2013, 4Sžso/30/2013, ktoré po právnej ako aj skutkovej stránke sú totožné s daným prípadom, ako zjavne neopodstatnené.

Odvolací súd ešte poznamenáva, že ak krajský súd považoval ustanovenie § 68 ods. 13 zákona č. 185/2012 Z. z. účinného odo dňa 30.06.2012 za protiústavné, mal v prerokúvanej veci postupovať podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a predložiť vec na zaujatie stanoviska Ústavnému súdu Slovenskej republiky, pretože sám nie je oprávnený vysloviť rozpor všeobecného právneho predpisu so zákonom, ústavou alebo medzinárodnou zmluvou. Správny orgán by predsa ani po zrušení jeho rozhodnutia v ďalšom konaní nemohol rozhodnúť v rozpore s platným a účinným všeobecne záväzným právnym predpisom.

Vzhľadom k tomu, že najvyšší súd sa v predmetnom prípade zaoberal meritom veci, pričom zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobu zamietol, stalo sa odvolanie žalobcu voči rozhodnutiu o trovách konania bezpredmetným.

Odvolací súd rozhodol o trovách konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 a 2 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.